

Leksykon prezesów stulecia SEP

Alfons Hoffmann w zadziwiający sposób łączył w sobie różne, często przeciwstawne talenty. Był wykształconym i uzdolnionym inżynierem, ale też świetnym muzykiem, tancerzem i śpiewakiem. Swoje zamiłowanie do sportu i sztuki potrafił doskonale powiązać z działalnością niepodległościową, społeczną, pedagogiczną i naukową. Jednocześnie Jego postępowanie charakteryzował bardzo wysoki poziom etyczny, uczciwość, skromność, właściwie pojęta tolerancja i wierność rodzimym tradycjom. Cechy te ukształtowały w Nim wzorowy patriotyzm, który determinował wszystkie Jego działania.

DYRYGENT KÓŁ ŚPIEWACZYCH POMORZA

Alfons Hoffmann urodził się 12 listopada 1885 r. w Grudziądzu jako syn Jana- tłumacza i sekretarza sądu powiatowego oraz Anny z domu Kruza. Pruskie gimnazjum humanistyczne ukończył w 1905 roku, a następnie podjął studia na Wydziale Maszynowym i Elektrotechnicznym Politechniki Gdańskiej. W 1911 roku uzyskał dyplom inżyniera elektryka. Już na początku studiów w 1906 roku został dyrygentem „Koła Śpiewaczego Lutnia” w Gdańsku, a w 1907 roku został seniorem (przewodniczącym) polskiego kółka studenckiego i czynnym członkiem Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Talent muzyczny odziedziczył po matce, tężyżnę sportową po ojcu, a z domu rodzinnego wyniósł wielkie umiłowanie polskiej pieśni. W swoim rękopisie A. Hoffmann pisał: „Studia techniczne rozpocząłem na Politechnice Gdańskiej w 1905 r. i w krótkim czasie stałem się przypadkowo dyrygentem Lutni Gdańskiej, co zadecydowało o moim niemałym udziale w życiu śpiewaczym Pomorza w systematycznym organizowaniu kół pomorskich w związkach, a było to tak: Podczas misji w kościele św. Józefa w Gdańsku w 1906 r. kaznodzieja zaintonował pieśń „Święty Boże”. Ponieważ organista nie znał tej pieśni, pozwolił mi, abym akompaniował na organach, co mi się tak udało, że polscy śpiewacy będący na chórze prosili abym przejął dyrygenturę chóru Lutnia” [1]. W lipcu 1909 roku na zjeździe delegatów chórów w Wejherowie, dzięki wysiłkom A. Hoffmanna i chóru „Lutnia” powstał Związek Śpiewaczy Okręgu Kaszubskiego, który był pierwszą taką organizacją na Pomorzu. Miało to ogromne znaczenie dla krzewienia polskości i ukazywania dorobku społeczności polskiej na terenie Gdańska i Kaszub- obszarów zamieszkanym przez liczną ludność niemiecką. Jan Kwiatkowski, właściciel „Gazety Gdańskiej”, w swoich wspomnieniach z 1935 roku pisał: „Z żywym słowem śpieszył także chór „Lutnia” z Gdańska. Przy pomocy śpiewu w ojczystym języku szerzył on zamiłowanie do mowy rodzinnej. Wycieczki takie niemal regularnie urządzano w różne strony. Objechano nie tylko Gdańskie Wyżyny, ale także dalsze okolice Kaszub. Między innymi pamiętam takie gościnne występy w Pierwoszynie i Mostach, miejscowości położonej w powiecie puckim, tuż nad samym morzem. Zaś z bliższych miejscowości Kolibki, Mały Kack, Gdynię i Oksywie. Tutaj nie mogę pominąć działalności polskiej młodzieży studyjnej na Gdańskiej Politechnice. Mało jej było w tych latach co do liczby, ale pełno co do czynu...Służyła pouczającymi wykładami, pomagała zakładać chóry śpiewacze i czynnie je wspomagała. Częstokroć spełniała funkcje

dyrygentów, jak Alfons Hoffmann i B. Bukowski a nie mniej Tadeusz Woźny" (pisownia oryg.) [2]. Za swoją patriotyczną działalność Hoffmann utracił w 1910 roku stypendium cesarskie „Magnum Frey” dla wyróżniających się studentów. Żadne restrykcje nie mogły jednak zmusić młodego działacza do zaprzestania udziału w studenckiej samopomocy naukowej i materialnej, szerzeniu kultu polskiej literatury i historii i dążeniu do umacniania polskości wśród zniemczonej Polonii Gdańska i Pomorza. W 1912 roku z inicjatywy A. Hoffmanna utworzony został Pomorski Związek Kół Śpiewaczych, który kształcił dyrygentów, organizował chóry i zachęcał do występów w teatrach ludowych. W tym celu powstał w Gdańsku „Polski Komitet Kostiumowy”, który zaopatrywał teatry ludowe w tradycyjne polskie stroje (kontusze, siermięgi, stroje góralskie). A. Hoffmann kontynuował swoją działalność z lat studenckich w Pomorskim Związku Śpiewaczym, gdzie przyznano Mu godność Honorowego Prezesa, a w 1961 roku uzyskał Odznakę Honorową I stopnia z Wieńcem Laurowym. Był wielkim autorytetem moralnym tego stowarzyszenia. Opublikował także wiele artykułów na łamach miesięcznika „Śpiewak”.

INŻYNIER W ODRODZONEJ POLSCE

Po ukończeniu studiów i uzyskaniu dyplomu inżyniera Alfons Hofmann w latach 1911-1918 pracował w niemieckich fabrykach i zakładach elektrotechnicznych w Berlinie (w biurach projektowych Siemens-Schuckert-Werke) i Akwizgranie (w fabryce maszyn Garbe-Lahmeyer). W latach 1914-1916 chroniąc się przed poborem do niemieckiego wojska podjął pracę jako kierownik Elektrowni w Koronowie. W listopadzie 1918 roku po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wrócił do Gdańska i zgłosił się do Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej. Jednocześnie działał w strukturach tajnej organizacji wojskowej, która planowała przyłączenie Pomorza i Gdańska do Polski i był łącznikiem działaczy wywoleńczych z władzami w Warszawie. Wchodził także w skład komisji ustalającej granicę między Wolnym Miastem Gdańskim a Polską. Na początku 1920 roku na polecenie Ministra Przemysłu został oddelegowany do Starostwa Krajowego Pomorskiego w Toruniu. Jego zadaniem była budowa elektrowni wodnej w Gródku nad Wdą, która została rozpoczęta przez Niemców w 1914 roku (zaawansowanie prac wynosiło zaledwie 10%). Dzięki wybitnym zdolnościom organizacyjnym A. Hoffmanna pierwszą turbinę Francisa uruchomiono już 24 grudnia 1923 r. (pieczę nad budową sprawował ówczesny Minister Robót Publicznych, inż. Gabriel Narutowicz- wybitny hydroenergetyk i przyszły Prezydent Polski). Otwarcia elektrowni z dwoma już turbozespołami dokonał 24 grudnia 1924 roku prezydent Stanisław Wojciechowski, a na uruchomienie trzeciego turbozespołu 6 sierpnia 1927 roku przybył prezydent prof. Ignacy Mościcki. Elektrownia „Gródek” o łącznej mocy zainstalowanej 3900 kW, była wówczas największą hydroelektrownią w Polsce. W okresie od jesieni 1928 roku do zimy 1929 roku zbudowano pod kierownictwem A. Hoffmanna w rekordowym czasie 19 miesięcy, elektrownię wodną w Żurze z dwiema turbinami Kaplana o mocy po 4400 kW i rozdzielnię 60/110 kV oraz linie napowietrzne 60 kV (Gródek-Żur i Żur-Gdynia) o łącznej długości 140 km. W otwarciu elektrowni 15 lutego 1930 roku wziął udział prezydent Mościcki. Linię 15 kV Gdynia-Puck-Władysławowo-Jurata zbudowano po raz pierwszy w kraju na słupach drewnianych ze szczydłami betonowymi, a na liniach 60 kV wprowadzono automatykę SPZ. Na tej linii prowadzono pionierskie prace pod napięciem przy wymianie uszkodzonych izolatorów. Kolejnym sukcesem A. Hoffmanna była elektryfikacja portu w Gdyni i zbudowanie tam w ciągu 16 miesięcy elektrowni ciepłej z generatorem o mocy 7,5 MW (od września 1935 roku do grudnia 1936 roku). Elektrownia Gdynia, wraz z elektrowniami ciepłymi w Grudziądzu i Toruniu oraz planowaną w

Bydgoszczy oraz hydroelektrownie w Gródku i Żurze z łączącymi je liniami przesyłowymi 60 kV, stanowiły pierwszy jednolity system elektroenergetyczny w Polsce. System ten miał obejmować Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz i Gdynię i przebiegać od Włocławka do Helu integrując ekonomicznie pracę dziesięciu elektrowni. Znane są także nowatorskie plany A. Hoffmanna dotyczące rozbudowy całej elektroenergetyki w kraju („Wielki program Gródka” nr 1 i 2 oraz „Mały Wielki Program Gródka”). Mimo, że plany te nie zostały zrealizowane, to należy podziwiać ich rozmach i wielkość założeń- tak charakterystyczne dla stylu działania ich autora.

DYREKTOR I MENEDŻER

W 1924 roku dobre wyniki finansowe elektrowni „Gródek” umożliwiły utworzenie spółki akcyjnej pod nazwą Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek” SA w Toruniu, której pierwszym dyrektorem został Alfons Hoffmann. W momencie założenia spółki jej kapitał zakładowy wynosił 6 mln złotych. Kiedy Hoffmann odchodził z PEK „Gródek” po 18 latach ciężkiej i uwieńczonej wieloma sukcesami pracy, majątek „Gródka” wzrósł do 38 mln złotych w 1938 roku. A. Hoffmann był zwolennikiem stosowania nowatorskich rozwiązań. Osobiście realizował swoje pomysły, ale także wykorzystywał propozycje nowych rozwiązań swoich współpracowników. Był więc w pełnym tego słowa znaczeniu nowoczesnym dyrektorem i menedżerem. Swoich pracowników motywował do jeszcze lepszej pracy również poprzez działania w sferze pozazawodowej. Był propagatorem czynnego wypoczynku w czasie wolnym- tworzył różnego rodzaju kluby np. kajakowe, turystyczne, taneczne, wycieczkowe, teatralne i inne. Umożliwiał także pracownikom korzystanie z tanich stołówek. Dużą wagę przywiązywał do ochrony środowiska. Projektował np. niektóre urządzenia wylęgarni ryb w Gródku - jednej z największych i najnowocześniejszych na Pomorzu. Popularyzował uroki przyrodniczo- turystyczne Borów Tucholskich, organizując wycieczki i zjazdy m.in. dla gości ze Stowarzyszenia Elektryków Polskich i Związku Elektrowni Polskich, a także dla harcerzy z Pomorskiej Chorągwi Harcerstwa. Patronował też działalności Klubu Kajakowego "Wda", działającego przy Elektrowni Żur. Hoffmann był wielkim propagatorem grzejnictwa elektrycznego i stosowania energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. W 1933 roku uruchomił w Gródku Fabrykę Grzejników, wykorzystując wiele własnych pomysłów konstrukcyjnych i technologicznych. Produkowano tam kuchenki elektryczne, warniki, bojler, grzałki, a nawet kuchnie okrętowe. Uruchomienie fabryki grzejników pozwoliło na zwiększenie sprzedaży energii elektrycznej o przeszło 10 mln kilowatów rocznie, głównie dzięki sprzedaży ich w porcie gdyńskim. W fabryce było zatrudnionych prawie 450 pracowników. W celu propagowania tych wyrobów organizował liczne salony pokazów grzejnictwa elektrycznego z kursami przygotowywania potraw- były to bardzo nowoczesne na działania marketingowe. Instruktorą na tych kursach była jego żona Maria. Jeszcze przez długie lata powojenne grzejniki te były bardzo poszukiwane przez użytkowników. „Głębsza analiza zainteresowania Hoffmanna grzejnictwem elektrycznym, które dopiero za Jego życia przekształcało się w nowy, autonomiczny dział elektryki, prowadzi do wniosku, że dotychczas nie w pełni zdawaliśmy sobie sprawę z rzeczywistych zasług twórcy pierwszych polskich w pełni ekologicznych elektrowni wodnych także dla tego obszaru nauki i techniki polskiej, który obecnie określa się mianem elektrotermii”.

[3] W listopadzie 1938 roku inż. Alfons Hoffmann został powołany wraz z inż. Adamem Balickim na członka dwuosobowego zarządu Śląskich Zakładów Elektrycznych SA, tzw. Ślązelu, w skład którego wchodziła elektrownia Chorzów wraz z siecią elektryczną. Należała ona do niemieckiej spółki. W czerwcu 1938 roku, po wykupieniu przez kapitał polski z rąk niemieckich 80 % akcji,

powołano nową Radę Nadzorczą, złożoną wyłącznie z Polaków. Zdecydowała ona o natychmiastowej rozbudowie elektrowni. Została opracowana koncepcja rozbudowy zakładu w dwóch etapach. Przed wybuchem wojny złożono zamówienia na turbozespół 50 MVA i 3 kotły na 64 atm. i 500 °C. Ponadto przystąpiono do rozbiórki starych budynków pod nowe urządzenia. Pierwszy etap ukończyli według polskich planów Niemcy w 1942 r., drugi zrealizowano już po wojnie. Jako naczelny dyrektor Ślązela Alfons Hoffmann kontynuował rozpoczęte przez poprzedników działania techniczne oraz akcję usuwania Niemców z kierowniczych stanowisk, podjął także z dużym rozmachem działalność elektryfikacyjną. Górnośląski przemysł węglowy był zainteresowany zbytem na miejscu odpadowych gatunków węgla, przede wszystkim miału, co zapewniała nowa kotłownia w Chorzowie. W celu zapewnienia nowych dużych rynków zbytu na energię elektryczną A. Hoffmann zorganizował przy dyrekcji Ślązela biuro dla opracowania koncepcji budowy linii przesyłowych WN z Górnego Śląska do Warszawy, Centralnego Okręgu Przemysłowego i do przyłączonego w 1938 roku Zaolzia. Wszystkie te ambitne i dalekosiężne plany przerwała wojna. Po opuszczeniu Śląska w pierwszych dniach wojny A. Hoffmann znalazł się pod okupacją sowiecką we Lwowie, gdzie pracował na stanowisku konstruktora w Spółdzielni Pracy Elektrogrzejnictwa, a następnie w Ukrkomenergo. W 1941 r., po zajęciu Lwowa przez Niemców, przedostał się do Warszawy i tu – pod przybranym nazwiskiem Alfreda Hamerskiego, ponieważ poszukiwany był przez Gestapo – znalazł zatrudnienie w Fabryce Aparatów Elektrycznych swojego przyjaciela Kazimierza Szpotańskiego jako kierownik kuźni. Pracując w Warszawie wynalazł nowy typ uzbrojenia słupów wysokiego napięcia, lecz wniosek ten spalił się w Urzędzie Patentowym. W powstaniu warszawskim stracił córkę Janinę, która jako 19-letnia sanitariuszka zginęła śmiercią męczeńską. Po upadku powstania został wywieziony na przymusowe roboty do Szczytnej koło Kłodzka.

DZIAŁACZ SPOŁECZNY

Alfons Hoffmann wiele swojego cennego czasu poświęcał działalności w organizacjach społeczno-technicznych. W grudniu 1918 roku wstąpił do Stowarzyszenia Techników, które od 1907 roku istniało w Poznaniu (zasilił Wydział Elektrotechników). Po utworzeniu w czerwcu 1919 roku Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich cały Wydział przeniósł się do nowoutworzonej organizacji. W 1921 r. założył Toruńskie Koło SEP i był w latach 1921-1931 jego pierwszym prezesem. Pod koniec 1921 r. zorganizował w Toruniu II Ogólnopolski Zjazd Elektrotechników, na którym wygłosił trzy referaty w Sekcji Przepisów. Miał również znaczący udział w organizacji VIII Zgromadzenia Delegatów Kół SEP 1 czerwca 1928 r. w Toruniu, na którym ustalono nowy statut i zmieniono nazwę Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich na Stowarzyszenie Elektryków Polskich. Działał również na szczeblu centralnym SEP. Już w 1923 r. został członkiem Zarządu SEP (późniejszego Zarządu Głównego) i brał udział w pracach Centralnej Komisji Słownictwa Elektrycznego, a później w pracach Polskiego Komitetu Elektrycznego, Polskiego Komitetu Wielkich Sieci Elektrycznych i Centralnej Komisji Normalizacji Elektrycznej. Podczas V Walnego Zgromadzenia SEP w 1933 roku w Warszawie, połączonego z XV Zjazdem Związku Elektrotechników Czechosłowackich, gościł 300 uczestników w Elektrowni Gródek. Na IX Walnym Zgromadzeniu SEP w 1937 roku w Warszawie został wybrany na prezesa SEP na kadencję 1937/1938. Z Jego inicjatywy X Walne Zgromadzenie SEP w dniach 26-30 lipca 1938 roku odbyło się w Gdyni i na Bałtyku na m/s Piłsudski. W czasie trzydniowego rejsu uchwalono na nim nowelizację statutu, umożliwiającą połączenie się SEP ze Stowarzyszeniem Teletechników

Polskich i Związkiem Polskich Inżynierów Elektryków (uroczyste połączenie się tych trzech organizacji nastąpiło na XI Walnym Zgromadzeniu SEP w dniach 18-21 czerwca 1939 roku w Katowicach i Cieszynie- Hoffmann pełnił wówczas funkcję wiceprezesa SEP). Ponadto był czynnym członkiem Związku Elektrowni Polskich, wiceprezesem toruńskiego Koła Radiotechników, członkiem Towarzystwa Naukowego w Toruniu, współinicjatorem odsłonięcia tablicy pamiątkowej na domu rodzinnym Mikołaja Kopernika. W 1927 roku z Jego inicjatywy nakręcono film propagandowo-turystyczny „Pomorze”. Był gorącym rzecznikiem wybudowania w Toruniu Domu Wycieczkowego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i jako członek Komisji Rewizyjnej PTK położył duże zasługi przy powstaniu tego obiektu, który należał do najpiękniejszych w Polsce. W czasie wojny brał udział w pracach konspiracyjnego SEP. Opracował wtedy m.in. nową konstrukcję wsporczą dla izolatorów na słupach drewnianych, która stała się po wojnie podstawowym rozwiązaniem dla linii średnich napięć. Współpracował również z Komisją XI „Linie napowietrzne”, która przygotowała projekt „Przepisów na linie elektryczne napowietrzne prądu silnego”. Po wojnie, jako jeden z przedwojennych prezesów SEP, był w latach 1945-1947 członkiem tymczasowego Zarządu SEP. Brał udział w pracach Oddziału Gdańskiego i uczestniczył w kilku Walnych Zjazdach Delegatów. Na XIV WZD 1 czerwca 1961 r. w Szczecinie w uznaniu za całokształt swoich olbrzymich zasług przyznał mu najwyższe wyróżnienie SEP – godność Członka Honorowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Od 1921 r. czynnie uczestniczył w pracach Związku Elektrowni Polskich (ZEP). Na II Walnym Zgromadzeniu został wybrany do Rady Związku. W latach 1925-1926 i 1927-1929 był wiceprezesem, a w latach 1929-1930 prezesem Związku. Ponadto działał w Komisji Ustawodawczej i Komisji Miar Elektrycznych. W 1928 r. zorganizował X WZD ZEP w Toruniu. W czasie wojny był członkiem zespołu ZEP, który dla potrzeb Delegatury Rządu na Kraj opracował projekt elektryfikacji Polski w granicach z 1938 roku na okres do 1956 roku pod kryptonimem „Projekt Z i sprawy organizacyjne”. Za zasługi w pracy społecznej i zawodowej profesor Alfons Hoffmann był odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi (1925), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1961), Złotą Odznaką Honorową SEP i Złotą Odznaką NOT, Złotą Odznaką Miasta Gdańska.

PEDAGOG I NAUKOWIEC

W latach 1911-1913 i 1918-1919 Alfons Hoffmann wykładał społecznie na kursie dla ślusarzy przy Polskim Towarzystwie Przemysłowym oraz w robotniczych kołach samokształceniowych przy Stowarzyszeniu Metalowców Polskich. Jednocześnie był czynnym instruktorem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, który liczył ok. 3000 uczestników. Wykładał tam teoretyczne podstawy wpływu ćwiczeń gimnastycznych na psychikę i rozwój mózgu (m.in. prowadził bardzo ciekawe seminaria dotyczące ćwiczeń leworęcznych). Po zakończeniu wojny wrócił na Pomorze i zgłosił się do pracy w energetyce. W latach 1945-1949 był doradcą technicznym Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Północnego w Bydgoszczy i ZEO w Poznaniu. Z ich ramienia kierował w 1945 r. odbudową elektrowni wodnych Bielkowo i Łapino na Raduni, a w latach 1946-1949 największej wówczas elektrowni wodnej w Dychowie na Bobrze. Podczas odbudowy elektrowni na Raduni A. Hoffmann prowadził kilkudniowe kursy dla studentów wydziału elektrycznego Politechniki Gdańskiej. Od 1947 do 1950 kształcił kierowników i maszynistów siłowni wodnych całej Polski na kursach w Żurze i Straszynie, wygłaszając wykłady z hydrologii, budowy turbin wodnych i innych. W latach 1950-1955 pracował w Katedrze Energetyki Politechniki Gdańskiej u prof. K. Kopeckiego, prowadząc wykłady z elektrowni

wodnych, sieci elektrycznych i grzejnictwa. W 1955 roku rozpoczął pracę jako generalny projektant w Biurze Studiów Gospodarki Wodnej, a potem jako kierownik Zakładu Konstrukcji Wodnych i Śródlądowych w Instytucie Budownictwa Wodnego PAN. Tam też otrzymał w 1957 roku nominację na profesora nadzwyczajnego. Jednocześnie został powołany na członka Komitetu Gospodarki Wodnej przy prezydium PAN i członka Komitetu Elektryfikacji Polski. W tym okresie wykonał wiele cennych prac dla PAN, m.in. opracował Kataster 24 rzek Przymorza i Pomorza, badania modelowe dla zapory i elektrowni wodnej w Solinie na Sanie oraz układów chłodzenia elektrowni ciepłych. W końcu 1958 roku przeszedł na emeryturę, lecz nadal był czynny zawodowo, wykonał m.in. koncepcję ogrzewania akumulacyjnego dla odbudowującego się zamku-muzeum w Malborku. W 1961 roku opracował dla Hydroprojektu- Warszawa kataster teoretycznych zasobów sił wodnych w Polsce oraz – wraz z synem Marianem, specjalistą w dziedzinie energetyki wodnej – kataster technicznych zasobów wszystkich większych krajowych rzek. Wystąpił również ze zrealizowaną później koncepcją budowy elektrowni pompowej na jeziorze Żarnowieckim.

PATRON ROKU 2015

Od 2007 roku Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich, odpowiadając pozytywnie na inicjatywę Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, podejmuje uroczyste uchwały o ustanowieniu patronów środowiska elektryków na dany rok. Rok 2015 przebiegał pod patronatem Prof. Alfonsa Hoffmanna. Już wcześniej dla upamiętnienia działalności i zasług Profesora, uchwałą XXXI Walnego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich (Zielona Góra- 2002 rok) został ustanowiony medal im. Profesora Alfonsa Hoffmanna, który jest nadawany w uznaniu twórczych zasług w rozwoju elektroenergetyki polskiej. Medal imienia Prof. Alfonsa Hoffmanna nadawany jest przede wszystkim osobom o wysokich walorach etycznych, które nienaganną pracą przyczyniły się do rozwoju krajowej energetyki w różnych płaszczyznach jak projektowanie, badania naukowe, eksploatacja i remonty w energetyce, budowa obiektów energetycznych itp. Alfons Hoffmann jest również patronem Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Działał tam niestrudzenie przez wiele lat mgr inż. Tadeusz Domżański- były prezes Oddziału i członek honorowy SEP, który był wybitnym kronikarzem życia i działalności Prof. Alfonsa Hoffmanna, autorem wielu publikacji, artykułów, scenariuszy filmowych i prezentacji konferencyjnych. Dla uczczenia pamięci Profesora nadano z inicjatywy SEP w 1972 r. pierwszej w Polsce elektrowni pompowej Żydowo imię Profesora Alfonsa Hoffmanna, a w 1986 r. w czasie sesji z okazji 100-lecia jego urodzin odsłonięto tablicę pamiątkową w Grudziądzu na domu, w którym się urodził. Jeszcze później w ramach obchodów 75-lecia zakończenia budowy pierwszej w przedwojennej Polsce elektrowni Gródek w 1998 roku, staraniem SEP Oddział Bydgoski i Zakładu Energetycznego Bydgoszcz, w elektrowni wodnej Gródek wbudowano pamiątkową tablicę ku czci tego zasłużonego inżyniera. W tym samym czasie w Gródku, jedną z ulic na terenie zespołu elektrowni nazwano Jego imieniem. Pamiątkową tablicę posiada również od 2002 roku NOT w Bydgoszczy oraz jedna z ulic w Bydgoszczy na Piaskach nosi imię Alfonsa Hoffmanna. Profesor zmarł 30 grudnia 1963 roku i został pochowany na cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku- Wrzeszczu.

Źródła:

1. Domżański T., *Absolwenci Technische Hochschule zu Danzig, pionierzy Politechniki Gdańskiej.*

Profesor inż. Alfons Hoffmann (1885-1963), INPE Nr 68-69, Bełchatów 2005

2. Domżański T. (red.), Alfons Hoffmann- pionier i współtwórca polskiej elektroenergetyki., Bydgoszcz 2009

3. Hering M., Alfons Hoffmann- wybitny pionier polskiej elektrotermii, INPE Nr 184-185, Bełchatów 2015

4. Hickiewicz J.(red.), Polacy zasłużeni dla elektryki. Początki elektrotechnicznego szkolnictwa wyższego, pionierzy elektryki., Warszawa 2009

5. Hickiewicz J. (red.), Kazimierz Tadeusz Szpotański, Warszawa 2012

6. Historia Elektryki Polskiej, T.I, Warszawa 1976

7. Hoffmann A., Wspomnienia z pierwszych lat skoordynowanego ruchu śpiewaczego Pomorza, 1949

8. Kwiatkowski J., Polski Gdańsk w czasie przełomowym, Orłowo Morskie, 1935

[1] A. Hoffmann, Wspomnienia z pierwszych lat skoordynowanego ruchu śpiewaczego Pomorza, 1949

[2] J. Kwiatkowski, Polski Gdańsk w czasie przełomowym, Orłowo Morskie, 1935

[3] M. Hering, Alfons Hoffmann- wybitny pionier polskiej elektrotermii, INPE Nr 184-185, Bełchatów 2015